

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117217994
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4117217994.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: L. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXX, proti žalovanému: 1./ Poštová banka s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890 a 2./ BENCONT INVESTMENTS s.r.o., so sídlom Bratislava, Astrová 2/A, IČO: 36 432 105, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v 2./ rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 11. júla 2017 č.k. 10Csp/154/2017-28, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o uložení povinnosti žalovanému v 2./ rade zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy včlenenej v zmluve č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným 1./ rade dňa 15.11.2006, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy m e n í tak, že návrh na neodkladné opatrenie z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa 11. júla 2017 č.k. 10Csp/154/2017-28 (ďalej len napadnuté uznesenie) uložil žalovanému v 2./ rade povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy včlenenej v zmluve č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1./ rade dňa 15.11.2006 až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Vo zvyšnej časti sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol, že o ňom bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 230, § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 329 ods. 3, CSP.

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalobca žalobou a jej doplnením doručeným súdu 31.5.2017 a 28.6.2017 požadoval, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy včlenená do zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 15.11.2006 uzavretej medzi ňou a žalovaným v 1.rade je neplatná, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 15.11.2006 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným v 1./ rade je neplatná a úver je bezúročný a bez poplatkov a že žalovaný v 2./ rade je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie 2368,27 eur a žalovaní v 1./ a 2./ rade zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenia 1000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s odôvodnením, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi ním a žalovaným v 1./ rade je bezúročný a bez poplatkov a dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v uvedenej zmluve je neprijateľná.

4. Súd uznesením z 8.6.2017 č.k. 10Csp/154/2017-16 skorší návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože k žalobe nepripojil zmluvu o úvere a ani všeobecné obchodné podmienky predmetnej zmluvy o úvere, v ktorých mala byť obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy a to ani po doručení kvalifikovanej výzvy, hoci tak bol podľa § 326 ods. 2 CSP povinný, a preto súd nemal možnosť

zmluvu o úvere a ani dohodu o zrážkach zo mzdy preskúmať a zistiť, či je úver čerpaný žalobcom na základe zmluvy o úvere skutočne bezúročný a bez poplatkov a či je dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a preto neplatná, a pretože žalobca neosvedčil dôvodnosť návrhu voči žalovanému v 2./ rade a jej zamestnávateľ nie je stranou sporu.

5. Žalobca podaním doručeným súdu 28.6.2017 označeným ako doplnenie a oprava petitu, ktorý súd posúdil podľa jeho obsahu ako nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, označil žalovaných identifikačnými číslami, pripojila označené dôkazy a to zmluvu o úvere, upovedomenie o začatí exekúcie, exekučný príkaz a mzdový list a navrhla nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Z predložených dokladov vyplýva, že žalobca uzavrel so žalovaným v 1./ rade 15.11.2006 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe čoho sa žalovaný v 1./ rade zaviazal poskytnúť žalobcovi úver 1 327,75 eura (40 000 Sk), ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť v 60 splátkach vo výške 37,44 eura (1 128 Sk) mesačne splatných do 15 dňa v mesiaci, prvú 15.12.2006, a preto jeho náklady mali byť 918,81 eura (27680 Sk) a nie 934,02 eura (28138,44 Sk), ako bolo v zmluve uvedené a RPMN úveru mala byť 25,60 % a nie 26,35 %, ako bolo v zmluve uvedené. Žalobca odmietol poistenie, ale požiadal o splácanie úveru v hotovosti, čo býva štandardne spoplatnené, čím si súd vysvetľuje rozdiel v nákladoch a RPMN, ktoré však boli v prospech žalobcu. Súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky. V zmluve nebola uvedená úroková sadzba, ale za stavu, že žalobca si požičal od žalovaného v 1./ rade peňažné prostriedky vo výške 1 327,75 eura a zaviazal sa vrátiť žalovanému v 1./ rade bez poplatkov peňažné prostriedky vo výške 2261,78 eura je úroková sadzba vo výške 70,35 % ročne. Takto dohodnutá odplata 8 násobne prevyšuje priemerné úrokové miery bánk, ktoré boli v čase uzavretia zmluvy vo výške 7,40 % ročne. V čl. 3 bod 4 zmluvy a v čl. 4 bod 4.8 obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že zároveň uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy. Zo mzdového listu žalobcu vyplýva, že sa mu vykonávajú zrážky zo mzdy na základe exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Sucháčka. Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 34 Er/1055/2009 vyplýva, že pohľadávka z tejto zmluvy o úvere bola postúpená na žalovaného v 2./ rade a bola mu priznaná právoplatným rozsudkom Rozhodcovského súdneho dvora z 20.7.2009 č.k. 09-10023-A. Žalovaný v 2./ rade vymáha priznanú pohľadávku od žalobcu v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Sucháčka, ktorá pozostáva z istiny, úrokov a aj zmluvnej pokuty 0,2 % denne, ktorý nárok z predloženej zmluvy nevyplýva.

7. Žalobca v poradí druhým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia požaduje, aby súd nariadil žalovanému v 2./ rade a jej zamestnávateľovi zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorý návrhu bol skorším rozhodnutím právoplatne zamietnutý. Pretože však žalobca predložil súdu listinné dôkazy a to zmluvu o úvere, upovedomenie o začatí exekúcie, exekučný príkaz a mzdový list, došlo tým k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, pre ktoré predmetné právoplatné rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci, a preto súd o jeho návrhu ďalej konal a rozhodol.

8. Pretože žalobca navrhoval uložiť povinnosť aj zamestnávateľovi, ktorý však nie je stranou tohto sporu, pričom neodkladným opatrením je možné ukladať s účinnosťou od 1.7.2016 povinnosti iba strane sporu, s poukazom na § 325 odsek 2 písmeno d) CSP, súd návrh v tejto časti zamietol.

9. O nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd podľa § 262 odsek 2 CSP v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v 2./ rade v celom rozsahu žiadajúc zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie súdu a z dôkazov pripojených žalobcom nijakým spôsobom nevyplýva, že žalovaný v 2./ rade vykonáva akékoľvek zrážky zo mzdy žalobcu na základe zabezpečovacieho inštitútu - dohody o zrážkach zo mzdy, inkorporovaného v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalovaným v 1./ rade a žalobcom. Z pripojených dôkazov, a to najmä z exekučného príkazu ako aj zo mzdového listu, ktoré pripojil žalobca vyplýva, že zrážky zo mzdy žalobcu sa vykonávajú na základe núteného výkonu exekúcie súdnym exekútorom JUDr. Vladimírom Sucháčkom, ktorý pohľadávku žalovaného v 2./ rade voči žalobcovi vymáhal v zmysle prísl. ust. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch. Žalovanému v 2./ rade nie je vôbec v zmysle prísl. ust. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch.

11. V danom prípade sa žalobca domáha určenia jednak bezúročnosti, bezpoplatkovosti a takisto neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu, domáha sa vydania bezdôvodného obohatenia a ďalšieho určenia neplatnosti právnych úkonov, ako aj určenia neplatnosti samotnej zmluvy o úvere. Ide o určenie právnej skutočnosti a v takomto prípade je takáto určovacia žaloba daná a možné je jej vyhovieť iba v tom prípade, ak osobitný právny predpis ustanovuje daný postup, v rámci ktorého sa konkrétna dotknutá osoba takouto žalobou môže aj svojho nároku domáhať. Súd prvej inštancie sa zaoberal výlučne jednostrannými vyjadreniami žalobcu a de facto prejednal svoje rozhodnutie vo veci samej napriek tej skutočnosti, že žalovaný v 2./ rade nezaslal dohodu o zrážkach zo mzdy vyplývajúcu zo zmluvy o úvere zamestnávateľovi žalobcu, ale zrážky zo mzdy žalobcu sú realizované výlučne na základe exekučného príkazu, ktorý zaslal zamestnávateľovi žalobcu súdny exekútor. Súd sa zaoberal žalobcom predloženými listinnými dôkazmi, kde žalobca nepredložil žiadnym spôsobom akúkoľvek žiadosť žalovaného v 2./ rade smerujúcu zamestnávateľovi žalobcu na realizáciu dohody o zrážkach a obmedzil sa vo svojom odôvodnení na argumentáciu, ktorá sa neviaže na daný skutkový ani právny stav (zrážky zo mzdy sú vykonávané na základe exekučného príkazu doručeného zamestnávateľovi žalobcu súdnym exekútorom, čo vyplýva z listinných dôkazov predložených samotným žalobcom) a nijakým spôsobom nevyhodnotil dôkazy uvádzané žalobcom. Naopak, súd sa „uspokojil“ len s účelovými tvrdeniami žalobcu, ktoré sú v rozpore s dôkaznými prostriedkami. Súd vo svojom odôvodnení uviedol skutočnosti, ktoré však z dôkazných prostriedkov nevyplývajú. Nie je jasné, aké dôkazy vykonal, na ktoré prihliadal, a na ktoré naopak neprihliadal keď rozhodol tak, ako je uvedené v napádanom rozhodnutí.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v 2./ rade vyjadril vo svojom podaní zo dňa 30.10.2017 a uviedol, že neodkladné opatrenie na zdržanie sa zrážok zo mzdy žalovaného v 2./ rade podal z dôvodu, že sa obáva, aby túto nekalú praktiku použil. Ochráňuje svoje práva spotrebiteľa a chráni aj jeho rodinu, ktorá je tak isto týmto nekalým konaním žalovaného v prvom a žalovaným v druhom rade zasiahnutá.

13. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti prvého výroku (ktorou súd uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy žalovanému v 2./ rade), bez prejednávania veci na nariadenom odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14.1. Podľa § 388 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14.2. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14.3. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14.4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14.5. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

14.6. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14.7. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15.1. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa Civilného mimosporového a Civilného sporového poriadku, je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa potvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na jeho nariadení, t. j. musí osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia súdu.

15.2. Inštitút neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia aj v nesporových konaniach a jeho zavedením sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie rýdzej predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

15.3. Napriek tomu, že vo veci ide o vydanie neodkladného opatrenia, súd musí postupovať obozretne a dostatočne zistiť skutkový stav ako podklad rozhodnutia, i keď rozhodnúť o takomto návrhu je urgentné. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení musí súd brať do úvahy aj právnu úpravu nároku, ktorého sa má neodkladné opatrenie týkať.

15.4. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má navrhovateľ uviesť, z akých skutočností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia. Tento procesný nárok na nariadenie neodkladného opatrenia sa opiera o spravdepodobnenie nároku vo veci samej, o jeho osvedčenie, ktoré znamená, že podľa tvrdení navrhovateľa jeho nárok vo veci samej obстоjí. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení sa teda nedokazuje, ale vychádza len z osvedčenia práva a z osvedčenia ohrozenia práva. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, táto dočasná úprava je potrebná, v právnych vzťahoch medzi stranami nevytvorí nenávratný stav a neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami.

15.5. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Súd pri nariadení tohto neodkladného opatrenia musí navyše skúmať, aby jeho nariadením nedošlo k zásahu do vlastníckeho práva odporcu nad nevyhnutnú mieru, k obmedzeniu podnikania, zásahu do súkromia.

16. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie, na ktorých založil existenciu dôvodov pre bezodkladnú potrebu úpravy pomerov boli zdôvodnené tak, že žalobca osvedčil predloženie dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu, pričom dohoda vyvoláva nerovnováhu v postavení žalobcu ako spotrebiteľa a veriteľa. Nerovnováhu videl aj v skutočnosti, že žalobca by musel neskôr ziskávať zaplatené prostriedky späť s ťažkosťami.

17. Odvolací súd, vzhľadom na dôvody odvolania žalovaného v 2./ rade konštatuje, že súd prvého stupňa nevyhodnotil skutkové zistenia (ktoré mali byť osvedčované žalobcom) celkom správne. Na jednej strane správne zo mzdového listu žalobcu zistil, že tomuto je sú vykonávané exekučné zrážky, ale z podaní žalobcu a listinných dokladov predložených do spisu, na druhej strane, nebolo možné ustáliť, že veriteľ (pozn. žalovaný v 2./ rade) predložil a tým aj uplatnil dohodu o zrážkach zo mzdy u zamestnávateľa žalobcu. Na základe takto nesprávne (resp. predčasne) uvedenom dôvode nemohla byť podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnená požiadavka potreby bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu.

18. Potreba úpravy neodkladným opatrením musí byť naliehavá, čo v sebe zahŕňa najmä časové hľadisko potreby neodkladnej úpravy, ktorá musí prísť v správnom čase (v zásade bezodkladne). Ďalej musí ísť o potrebu nevyhnutnú, ktorá je určovaná samotnou podstatou hrozacej ujmy na právach dotknutej osoby, ktorá sa ich dovoľáva, alebo v prospech ktorej sa posudzujú. A napokon nariadené neodkladné opatrenie sa vyžaduje upraviť primerane tak, aby prostriedky a spôsoby jeho realizácie

nevybočili z prijateľného, proporcionálneho rámca pomeru ohrozeného práva a následkov, ktoré hrozia po úprave neodkladným opatrením.

19. Odvolací súd vo vzťahu k odôvodneniu návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia konštatuje, že žalobca dostatočne neosvedčil existenciu skutočnosti odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy. Jednoduché konštatovanie týkajúce sa neprijateľnosti dohody o zrážkach, tak ako na ňu poukazoval žalobca (najmä v podaní zo dňa 31.05.2017, č.l. 12) nemohla bez ďalšieho založiť existenciu dôvodnej bezodkladnej potreby upraviť pomery medzi stranami sporu vo veci samej. Takto návrhu, resp. dôvodom v ňom obsiahnutým chýbala potreba nevyhnutnosti. Vzhľadom na uvedené bolo na potrebné návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2./ rade zamietnuť.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný návrh na neodkladné opatrenie bol podaný a rozhodovaný v čase po začatí konania vo veci samej a nejde o neodkladné opatrenie týkajúce sa veci samej, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci samej končí (§ 262 ods. 1 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).